DEVLETE BAĞLILIĞIN ÖNEMİ

HARUN YAHYA

Birinci baskı: Ocak 2000

ISBN 975-8432-19-2

VURAL YAYINCILIK

Çatalçeşme Sok. Üretmen Han No: 27/13
Cağaloğlu-İstanbul
Tel: (0 212) 511 42 30 - 522 02 94

Baskı: SEÇİL OFSET
100. Yıl Mahallesi MAS-SİT Matbaacılar Sitesi 4. Cadde No: 77
Bağcılar-İstanbul Tel: (0 212) 629 06 15

İÇİNDEKİLER

Neden Devlet
Hakkında Bir Kitapçık?

Devlet müessesinin önemini, görevlerini ya da işlevlerini anlatan kitaplar genellikle siyaset bilimi kitaplarıdır. Bu kitaplar çoğunlukla öğrencilere bilgi aktarmak amacını güderler. Ama elinizde tuttuğunuz kitapçık, bunlardan farklı bir kitapçıktır. Çünkü temel amacı, toplumda zaman zaman görülen bir kısım "devlet karşıtı" akım ya da fikirlerin ne kadar büyük bir yanılgı içinde olduklarını göstermek ve Türk Milleti'nin her ferdini devletine sahip çıkmaya çağırmaktır.

Sözünü ettiğimiz devlet karşıtı akım ya da fikirler, farklı kaynaklardan doğmaktadır. Bu kaynakların başında, Marksist ideoloji gelir. Bu ideolojinin bağlıları, devletin ortadan kaldırılması gereken zararlı bir kurum olduğuna körü körüne inanmışlardır. Bu nedenle devlete ve devleti temsil eden her türlü sembole karşı koyu bir düşmanlık içindedirler. Bu düşmanlık, kimi zaman şiddete de dönüşmekte ve sol terör örgütlerini doğurmaktadır.

Öte yandan Marksist ideolojiden büyük ölçüde etkilenmiş olan bir kısım aydınlar ise, her ne kadar bugün Marksizm'i terk etmiş olduklarını söyleseler de, benzer bir çizgiyi sürdürmektedirler. Söz konusu aydınlar genellikle "68 Kuşağı" olarak bilinen solcu bir geçmişin bugünkü temsilcileridir. Eski Marksist eylem günlerini terk etmiş ve hatta "biz artık liberaliz" demiş olsalar bile, Marksizm'in devleti düşman gibi gösteren telkinlerinin etkilerini hala taşımaktadırlar.

Bu Marksist kökenli aydınlara paralel olarak, toplumdaki bazı kesimler ise, demokrasi kavramını yanlış anlayarak devlete karşı tavır almaktadırlar. Demokrasinin ancak devletin zayıflaması halinde mümkün olacağı gibi tümüyle yanlış bir fikre kapılmışlardır. Bu yanlış fikrin etkisiyle her türlü devlet kurumunu hedef almakta, devletin toplum yararını gözeterek uyguladığı politikaları gözü kapalı bir biçimde eleştirmektedirler.

Konunun en garip yönü ise, temelinde sol ideolojinin yer aldığı tüm bu devlet aleyhtarı söylemlerin, bir kısım muhafazakar çevreleri de zaman zaman etkilemesidir. Bu çevreler, devletin ülke güvenliği, huzuru ve birliği için uyguladığı bazı sosyal politikaları "dine karşı tavır" zannetmekte ve sonra da bu zan dolayısıyla devlete cephe almaktadırlar. Oysa gerçekte Devletimiz hiçbir zaman dine karşı bir politika uygulamamış, aksine **Büyük Önder Atatürk'ün "Dinsiz milletlerin devamına imkan yoktur"** sözünün ışığında, her zaman için manevi değerlerin muhafazasının Türkiye'nin bekasının temel bir şartı olduğu

idrakiyle hareket etmiştir. Nitekim toplumumuzun manevi değerlere en çok bağlı olan kesimleri, tarihte her zaman için devlete en çok sadakat gösteren kesimler olmuştur.

Sonuçta bu kitapçıkta ortaya koyacağımız tablo, devlete karşı tavır alan kesimlerin ne kadar büyük bir yanılgı içinde oldukları ve Türk Milleti'nin geleceği için güçlü, etkili bir devlet yapısının ne kadar çok gerekli olduğu gerçeğidir. Vatanını ve milletini seven herkesin, bu gerçek üzerinde düşünmesi ve siyasi düşüncelerini buna göre düzenlemesi yerinde olacaktır.

"Yetişecek çocuklarımıza ve gençlerimize, görecekleri öğrenimin sınırı ne olursa olsun, ilk önce ve herşeyden önce Türkiye'nin bağımsızlığına, kendi benliğine, milli geleneklerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etmek gereği öğretilmelidir. Dünyada, uluslararası duruma göre böyle bir mücadelenin

gerektirdiği manevi unsurlara sahip olmayan kişiler ve bu nitelikte kişilerden oluşan toplumlara hayat ve bağımsızlık yoktur. Çocuklarımızı aynı eğitim derecesinden geçirerek yetiştireceğiz. Kesinlikle bilmeliyiz ki iki parça halinde yaşayan milletler zayıftır, hastadır. Çocuklarımıza vereceğimiz öğrenim sınırı ne olursa olsun onlara esas olarak şunları öğreteceğiz; Milletine, Türkiye Devleti'ne, TBMM'ne, düşman olanlarla mücadele; bu mücadelenin sebep ve vasıtaları ile donatılmayan millet için yaşama hakkı yoktur."

(Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, cilt 2, 1952, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayınları)

Devlet Nedir?

Devlet, ortak bir hayatı ve kültürü paylaşan bir toplumda, bu toplumu düzenleme, bu topluma güvenlik, refah ve huzur sağlama amacını güden ve bu amaca yönelik olarak kanun koyma, bu kanunları uygulama, yargılama, cezalandırma gibi güçlere sahip olan kurumdur.

Devlet kurumu, tarihin bilinen en eski toplumlarından bu yana hep var olmuştur. Marksistler, ortaya attıkları hayali "kültürel evrim" senaryosu içinde, devletin sonradan ortaya çıkan bir mekanizma olduğunu iddia ederler. İlk toplumlarda devlet ya da benzeri bir otorite olmadığını, "komünal" bir hayat sürdürüldüğünü öne sürerler. Oysa tarihsel ya da arkeolojik hiçbir bulgu bu iddiayı doğrulamamaktadır. Aksine, hakkında bilgi sahibi olabildiğimiz en eski medeniyetlerin hepsinde, güçlü devlet mekanizmaları bulunduğu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle devlet kurumunun insanlık tarihi ile yaşıt olduğunu söylemek mümkündür.

Bu aslında insanın yaratılışının doğal bir sonucudur. İnsan yaratılışı gereği, "doğru" ve "yanlış" kavramlarına sahiptir. Doğruyu öğrenmek ve bu doğruya uygun bir düzen içinde yaşamak ister. Yanlışı uygulayanların ise durdurulmasını, engellenmesini arzu eder. İşte bu nedenledir ki, insanlara doğruyu öğreten birtakım kurallar koyacak ve bu kurallara uyulmasını sağlayacak bir otoritenin varlığı zorunludur.

Nitekim insan toplumlarının yapısı düşünüldüğünde, devletin vazgeçilmez bir önemi olduğu kolaylıkla görülür. Bir toplumda asayiş ve güvenliği sağlayabilecek, zararlı davranışları kanunla yasaklayabilecek, bu kanunlara da uyulmasını mecbur kılacak yegane güç, devlettir. Buna parelel olarak, günümüzdeki toplumların vazgeçilmez ihtiyaçları olan sağlık, eğitim, milli güvenlik, altyapı gibi hizmetlerin de sadece devlet tarafından karşılanabileceği açıktır.

Bu noktaları detaylı olarak inceleyeceğiz. Bu incelemeye de, öncelikle devletin varlığına karşı çıkan en önemli siyasi ideoloji olan anarşizmin çarpıklıklarına bakarak başlayalım.

Anarşizm Yanılgısı

Anarşizm, sol idelojilerin en marjinali olarak kabul edilir. Terim, "başsızlık" anlamı taşıyan Yunanca bir kelimeden gelir. Bu ideolojinin bağlıları, devletin topluma zarar veren bir kurum olduğunu iddia etmiş ve insanların özgürlük ve barışa ulaşabilmesi için devletin ortadan kaldırılması gerektiğini savunmuşlardır. Devletle beraber dine karşı da tavır almışlar ve dinin yok edilmesine çalışmışlardır. Fransız Devrimi'nin ardından ortaya çıkan bu ideoloji özellikle 19. yüzyılda yaygınlık kazanmış, Rusya'daki Bolşevik Devrimi'nin (1917) hazırlanmasında da rol oynamıştır.

Öncelikle anarşizmin tamamen hayali ve gerçeklerden uzak bir düşünce olduğuna dikkat etmek gerekir. Çünkü dünyanın hiçbir ülkesinde hiçbir zaman bu ideoloji uygulanmamıştır. Hiçbir zaman bir devletin lağvedilmesi ve anarşist bir toplum kurulması gibi bir vakıa yaşanmamıştır. Sadece bazı kriz zamanlarında devletlerin otoritesi zayıflamış, bunun sonucunda ise topluma barış ve huzur değil, aksine sadece kavga, çatışma ve yağma gelmiştir.

Başka türlüsü de mümkün değildir. Çünkü devletin olmadığı bir ortamda, toplumun kendi kendini düzenleyerek asayiş ve istikrar oluşturması imkansızdır. Devletin olmadığı bir ortamda kanunlar da olmayacaktır. Dolayısıyla "suç" kavramı ortadan kalkacak ve herkes istediği fiili rahatlıkla yapabilecektir. Dileyen kişi bir başkasının malına ya da canına kast ettiğinde, bu suçu "suç" olarak tanımlayacak ve engelleyecek bir otorite bulunmayacağı için, karşısında hiçbir engel de bulmayacaktır. Hırsızlar istedikleri malı çalacaklar, katiller diledikleri insanı öldürecekler ve onları durduracak bir polis ya da yargılayacak bir mahkeme olmayacaktır.

Böyle bir toplum ise kaçınılmaz olarak orman kanunlarının hakim olduğu bir "sürü"ye dönüşecektir. İnsanların huzurlarının, mallarının, canlarının ve ırzlarının hiçbir güvencesinin kalmayacağı bu sürü, gerçekte bir "insan toplumu"ndan ziyade, hayvan topluluğu gibi yaşayacaktır. İlginç olan ise, bu sonucun anarşistlerin felsefelerine zaten birebir uyuyor olmasıdır. Çünkü anarşistler de aynen Marksistler gibi Darwin'in ortaya attığı "insanın evrimi" masalına inanmakta ve dolayısıyla insanı "gelişmiş bir hayvan türü" olarak kabul etmektedirler.

Ancak tarih, anarşizmin tamamen yanlış bir felsefe olduğunu sayısız örnekle ispatlamaktadır. Anarşistler devletin ortadan kalkmasının barış ve huzur getireceğini öne sürmüşlerdir. Oysa siyasi tarihe bakıldığında, **devlet otoritesinin ortadan kalktığı her dönemin son derece kanlı bir kaos ortamı olduğu** görülür. Ortaçağ boyunca siyasi otoritenin ortadan kalktığı dönemler, hep yağma, talan ve katliam dönemleri olmuştur. Anarşizmin çıkış noktası sayılabilecek olan Fransız Devrimi, tarihin en kanlı siyasi hareketlerinden biridir. Fransız Devrimi'nde, özellikle de devrimin "Terör Dönemi" olarak bilinen evresinde, on binlerce insan idam edilmiş, devrimin Robespierre gibi en ateşli

öncüleri de dahil olmak üzere çok sayıda insan giyotine gönderilmiştir. Devrimin ardından Fransa on beş yılı aşkın bir süre huzura kavuşamamıştır. Düzen ve emniyetin tekrar sağlanması ise, devrim döneminin sona ermesi ve Napoleon'un mutlak iktidarının kurulmasıyla, yani devletin yeniden tesisiyle mümkün olmuştur. Tarihin her döneminde tablo aynıdır. Devlet aleyhinde yapılan her türlü "devrim", devrimcilerin işe başlarken ortaya attıkları süslü sloganların aksine, mutlaka kan, acı ve gözyaşı getirmiştir.

Anarşizmin çok büyük bir yanılgı olduğunu böylece belirttikten sonra, şimdi devletin gerekliliğini farklı yönlerden inceleyelim.

Devlet ve Milli Savunma

Üzerinde yaşadığımız dünyada, insanlar belirli topluluklara üyedirler. Bunların en temeli ailedir. Sonra, genelde çok daha zayıf olmak üzere, komşuluk, aşiret, hemşerilik, etnik köken gibi bağlar gelir. Ancak tüm bu kimliklerin, özellikle siyasi yönden en önemli olanı milli kimliktir. Bir diğer deyişle insanın hangi milletten olduğu sorusudur. Çünkü dünya üzerindeki siyasi otoriteler (devletler) millet esasına göre birbirlerinden ayrılırlar. Almanya Alman Milleti'nin ülkesidir. Fransa Fransızlar'ındır. Türkiye ise Türk Milleti'nin yurdudur.

Dünya üzerindeki siyasi rekabet ve çatışmalar da yine millet esası üzerinde gelişir. Aynı durum siyasetin bir uzantısı sayılan savaş için de geçerlidir. Almanya, Alman Milleti'ni dünyaya hakim kılmak rüyasıyla II. Dünya Savaşı'nı başlatmıştır. Türkiye ile Yunanistan arasındaki siyasi dengeler, iki milletin ulusal çıkarlarına göre şekillenmektedir.

Dünyanın bu şekilde, yani ülkeler arası siyasi dengeler üzerine kurulu oluşu, her insanı da içinde yaşadığı ülkenin çıkarlarına göre düşünmeye mecbur kılar. Hiç kimse, **"Tek önemli olan ben, şirketim ve ailemdir, gerisi önemli değil"** diyemez, çünkü ailesinin ve kendisinin geleceği, içinde yaşadığı ülkenin geleceğine bağlıdır. Eğer düşman bir ülke kendi yaşadığı ülkeyi işgal ederse, kendisi, şirketi ve ailesi de bundan büyük zarar görecektir. O, içinde yaşadığı ülkenin bir ferdidir ve mutlaka ülkesinin gücüne ve bağımsızlığına taraftar olmak zorundadır.

Devletin ne kadar zorunlu bir kurum olduğu da bu noktada açıkça ortaya çıkar. Çünkü bir ülkeyi ayakta tutacak olan yegane kurum devlettir. Ülkenin milli güvenliğinden sorumlu olan yegane otorite odur. Milli savunma için ordu oluşturan, bu orduyu ayakta tutan ve güçlendiren kurum devlettir. Elbette hiçbir özel sektör kuruluşu ya da sivil toplum örgütü kesinlikle böyle bir rol oynayamaz.

İşte bu nedenle, bir ülkede yaşayan her birey, devletinin güçlenmesine ve yücelmesine taraftar olmak zorundadır. Devleti zayıflatacak bir hareket içine giriyorsa, kendisinin, ailesinin ve sevdiği diğer herkesin aleyhinde hareket ediyor demektir. Eğer bir başka devlete hizmet etmeyi hedefliyorsa, o zaman ismi "vatan haini" olur.

Devlet ve Toplumsal Güvenlik

Güçlü bir devletin varlığı, sadece milli savunma için değil, aynı zamanda ülkenin kendi içindeki güvenlik ve huzurun tesisi için de zorunludur.

Anarşizm yanılgısından söz ederken, devletin zayıfladığı bir ortamda her türlü suçun kolaylıkla işlenebileceğini, çünkü "suç"u tanımlayacak ve engelleyecek bir otoritenin kalmayacağını söylemiştik. Bu konuyu biraz daha detaylandırabiliriz.

Öncelikle devletin otoritesini yitirdiği ve bunun sonucunda emniyet teşkilatının ortadan kalktığı bir ortam düşünelim. Böyle bir ortam, suçluların her türlü suçu kolaylıkla işleyebilecekleri, dürüst vatandaşların ise her türlü tecavüzün hedefi haline gelecekleri korkunç bir toplum düzeni oluşturacaktır. Muhtemelen güvenlik için devlet yerine "özel sektör"e başvurulacak, yani mafyavari çeteler oluşacak ve vatandaşlar bunlara para ödeyerek güvenlik elde etmeye çalışacaklardır. Ancak bu mafyavari çetelerin başıbozuk ve suça eğilimli kişilerden oluşması kaçınılmazdır. Bir süre sonra bu kez bu örgütlenmeler vatandaşlara karşı tecavüzlerde bulunacaklar, bu çetelerin aralarında çatışmalar, iç hesaplaşmalar yaşanacaktır.

Polis teşkilatının ortadan kalkması kadar vahim bir başka gelişme ise, adli sistemin çökmesidir. Devletin otoritesini yitirmesi durumunda mahkemeler de ortadan kalkacak, savcılar ve hakimler çalışmayacaktır. Böyle bir durumda toplumdaki hiçbir hukuki anlaşmazlık çözülemez. Adaletle hükmedecek ve bu hükmü uygulatacak bir mekanizma olmadığı için, her türlü haksızlık, hakka tecavüz ve suistimal kolaylıkla uygulanır hale gelir. Eğer yine "özel sektör" eliyle mahkemeler kurulsa bile, bunların yine mafyavari mekanizmalar olacağı, kendilerine daha çok para veren tarafı haklı çıkarmak için uğraşacakları açıktır. Çünkü özel sektörün temel amacı kar etmektir ve kendisine daha fazla kar sağlayan uygulamaya yönelmesi kaçınılmazdır.

Sonuçta **devlet otoritesinin zayıflamasının toplumsal güvenliği, düzeni ve huzuru tamamen yok edeceği açıktır.** Böyle bir durumda ülke, içinde yaşanılmaz bir kaos ortamına girecektir.

Devletin Toplumsal Hayattaki Kaçınılmaz Rolü

Güçlü bir devlet, sadece güvenliğin değil, toplumun genel refahının sağlanması için de zorunludur. Buna örnek olarak iki alanı ele alabiliriz: **Sağlık ve eğitim.**

Hastaların tedavisi işini üstlenen kurumlar, hastanelerdir. Bir toplumun sağlık sorununa çözüm bulunması için de mutlaka devlet hastahanelerinin var olması gerekir. Elbette günümüzde özel sektör tarafından açılmış çok sayıda hastahane de bulunmaktadır. Ancak bir noktaya dikkat etmek gerekir: Özel sektör her zaman için kar amacını güder. Dolayısıyla özel sektörün tüm bir toplumun sağlık sorununa çözüm getirmesi imkansızdır.

Fakir insanlar hiçbir zaman özel hastahanelerden yararlanamazlar ve mutlaka devletin kurduğu ve kendilerine yardımda bulunacak hastahanelere ihtiyaç duyarlar. Dahası, aşı kampanyaları, toplu sağlık taramaları gibi toplumsal hizmetleri gerçekleştirecek olan yegane otorite de devlettir. Kar amaçlı hiçbir özel kurum, ilkokul çocuklarını salgın hastalıklardan korumak için yurt çapında aşı kampanyası düzenlemez ya da ülkenin ücra köşelerine sağlık hizmeti götürmez.

Toplumun refahı ile ilgili ikinci önemli konu ise eğitimdir. Eğitim de yine sağlık gibi kısmen özel sektör tarafından üstlenilebilir, ama bu durumda yine özel sektörün kar talebini karşılayamayacak olan yoksul kesimler eğitim imkanından yoksun kalacaktır. Eğitimin tüm yurtçapında, büyük kentlerden uzak köylere kadar yayılması da yine ancak devlet sayesinde mümkün olur. Eğer devletin eğitim sistemi işlemese, özel sektör için karlı olmayan tüm yerleşim birimleri eğitim şanslarını yitirecektir.

Devletin varlığı, eğitimin eşit ve standart olması için de zorunludur. Eğer eğitim devletin belirlediği standart bir müfredata göre şekillenmese ve tümüyle özel kişilerin denetiminde olsa, toplum kısa sürede kamplara ayrılabilir. Komünistler komünist ideolojiyi telkin eden okullar açabilir. Irkçılar, çocuklarını birer ırkçı olarak yetiştiren okullar kurabilir. Bu şekilde kısa zamanda toplum birbirine tümüyle yabancı ve düşman bireylerden oluşabilir. Toplumun birliğinin korunması ve birarada yaşamayı mümkün kılan ortak bir kültürün gelişmesi için, mutlaka devlet tarafından belirlenen standart bir eğitim uygulanmalıdır. Farklı kültürel gruplara ya da mesleki eğitim taleplerine özel okul statüleri tanınabilir, ama bu özel statü de yine müfredatın temel çizgilerine bağlı kalmalıdır.

Kısacası bir toplumun eğitim ve sağlık gibi en temel gereksinimleri, ancak güçlü bir devletin müdahale ve kontrolü ile karşılanabilir.

Devletin Ekonomik Hayattaki Kaçınılmaz Rolü

19. yüzyıl, çok sayıda düşünürün masabaşında teoriler ürettiği bir dönemdi. Liberalizm ve Marksizm gibi iki farklı sosyal teori bu dönemde ortaya çıktı. Her iki teorinin de ortak özelliği, tecrübelere değil soyut fikirlere dayalı olmasıydı. 20. yüzyılda ise bu fikirler uygulamaya kondu ve ortaya birtakım somut tecrübeler çıktı.

Marksizm'in bu tecrübeler sonucunda çökmüş olduğu açıktır. Devletin önce şiddet yoluyla ele geçirilmesini, sonra tüm ekonominin devlet kontrolüne alınmasını ve uzak bir gelecekte de devletin tümüyle lağvedilmesini savunan bu teorinin, gerçeklerle uyuşmayan ve son derece verimsiz bir ekonomik model ortaya koyduğu aşikardır. Sovyetler Birliği'nin merkezi planlamaya dayalı ekonomik modelinin çökmesi, mutlak devletçiliğin yanlış bir

ekonomi politikası olduğunu ve ekonominin ancak özel sektörün rolüyle verimli hale geleceğini ortaya koymuştur.

Ancak bu kadar dikkat çekmeyen bir diğer önemli gelişme, 20. yüzyıldaki tecrübelerin 19. yüzyıl liberalizmini de bazı yönlerden haksız çıkarmasıydı. 19. yüzyılda yaşamış liberal ekonomi savunucuları, 18. yüzyıldaki İngiliz iktisatçı Adam Smith'in yolunu izleyerek, "en iyi devlet, en az müdahale eden devlettir" demişlerdi. Devletin ekonomik hayata hiç müdahale etmemesini ve tüm ekonominin özel girişimin denetiminde olması gerektiğini savunmuşlardı.

Devletin tümüyle dışlandığı bu ekonomi modeli 19. yüzyılın sonlarından 20. yüzyılın ilk çeyreğine kadar başta ABD olmak üzere çoğu Batı ülkesinde kabul gördü. Ancak 1929 yılında patlak veren ve "Büyük Buhran" olarak bilinen dev ekonomik kriz, bu modelin yanlışlığını gözler önüne serdi. Büyük Buhran, New York borsasında başgösteren ve sonra da oradan tüm dünyaya yayılan bir panikle doğmuştu. Dünya ekonomisini yıllar yılı kitleyen bu kriz, dünya ticaret hacminin büyük ölçüde daralmasına, toplumların gelir ve refah seviyelerinin düşmesine, milyonlarca insanın işsiz kalmasına neden oldu.

Büyük Buhran'ın ortaya koyduğu en önemli sonuçlardan biri, devletin tümüyle ekonominin dışına itilmesinin son derece zararlı bir uygulama olduğuydu. Nitekim Büyük Buhran'ın ardından gelişen "Keynes Modeli" ekonomik sistem, devletin gerekli durumlarda ekonomiye müdahale etmesi, kimi zaman da yatırımlarla ekonomiyi yönlendirmesi gerektiğini kabul etti. Çoğu devlet de Keynes Modeli'ni uygulayarak Büyük Buhran'ın tahribatını düzeltebildi.

Bugün için de geçerli olan ekonomik model, özel sektörün lokomotif görevi gördüğü, ama devletin denetimi ve yönlendirmesi ile işleyecek bir ekonomik modeldir. Devletin başta altyapı yatırımları olmak üzere ekonominin bazı alanlarına el atması zorunludur. Ayrıca özel sektör için karlı olmayan, ama toplumun genel refahı açısından gerekli olan bazı hizmetlerin yerine getirilmesi için de yine devletin müdahalesi zorunludur. (Örneğin posta hizmeti dünyanın hiçbir ülkesinde karlı değildir, ama toplumun yararı için devlet tarafından yürütülür.) Aynı şekilde bir ülkenin stratejik güvenliğini ilgilendiren ekonomik meselelerin de devlet tarafından düzenlenmesi gerekmektedir.

Özetle, bir ülkenin refahı için ekonominin devlet tarafından denetlenmesi, yasalarla düzenlenmesi, kimi zaman da doğrudan devletin müdahalesi ile yönlendirilmesi zorunludur. Devletin bunları yapabilmesi için de elbette güçlü olması gerekmektedir.

Sonuç

Baştan beri incelediğimiz konular, bir toplumun güvenli, huzurlu, müreffeh bir hayat sürebilmesi için, mutlaka güçlü bir devletin koruması ve denetimi altında yaşaması gerektiğini göstermektedir. Devletin ortadan kaldırılmasını savunan anarşizm çok büyük bir yanılgıdır. "En iyi devlet, en az yöneten devlettir" diyen 19. yüzyıl liberalizmi de yanılmıştır ve devlet müdahalesinin gerekliliğini kavrayamamıştır.

Devletin tümden lağvedilmesi bir yana, devlet otoritesindeki en küçük zayıflama bile bir toplumu büyük sorunlarla karşı karşıya bırakır. Devlet otoritesindeki en küçük bir boşluk, bu boşluğun birtakım gayrı meşru yapılanmalar tarafından doldurulmasıyla sonuçlanacaktır. Bundan da tüm bireyler zarar görecektir. Zayıf bir devlet, toplumun içindeki bazı çıkar çevrelerinin etkisi altında kalacak ve yine toplumun geneli bundan zarar görecektir.

Dolayısıyla bir toplumun içindeki her bireyin, güçlü bir devlet mekanizmasına taraftar olması gerekir. Devletin güçlenmesi için çaba harcaması, devletin zayıflamasına yönelik eylemlere karşı da tavır alması gerekir. Kısacası devletine sahip çıkması gerekir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Nitelikleri

Bir önceki bölümde açıkladığımız noktalar, bir milletin neden güçlü bir devlete ihtiyaç duyduğu sorusunun cevabıydı. Ancak elbette devlet sisteminin güçlü olması gerektiğini belirtmek yeterli değildir, bunun kadar önemli bir başka konu ise devletin nitelikleridir.

Çünkü dünyada farklı devlet sistemleri vardır. Bir önceki bölümde sözünü ettiğimiz görevleri ifa eden, yani milletine güvenlik, huzur ve refah sağlayan devletler olduğu gibi, milletlerini ezen, bireylerin temel hak ve özgürlüklerini açıkça ihlal eden devletler de vardır.

Bu ikinci grup devletler, siyaset biliminde "otoriter rejim", ya da daha da ileri aşamada "totaliter rejim" olarak bilinen rejimlere sahiptir. Totaliter devletler, topluma ve bireylere hemen hiçbir özgürlük tanımaz, tüm toplumu belirli bir ideoloji doğrultusunda yönlendirir, kullanır ve bunun için de baskıcı yöntemler devreye sokar. Totaliter rejimlerin 20. yüzyıldaki en açık iki örneği, Nazi Almanyası ve Sovyetler Birliği'dir. Her iki ülkede de devlet, belirli bir ideoloji (Nazi Almanyası'nda ırkçılık, Sovyetler Birliği'nde ise komünizm) adına, toplum üzerinde büyük bir baskı uygulamıştır. Muhalifler acımasızca ortadan kaldırılmış, tüm toplum adeta bir "korku rejimi" ile yönetilmiştir. Sovyetler Birliği'nde sadece Stalin döneminde 20 milyon insanın devletin izlediği politikalar sonucu öldürüldüğü hesaplanmaktadır.

Otoriter rejimler ise, "beyin yıkama" güçleri daha zayıf olan, ancak yine baskı ve şiddet yöntemleri uygulayarak toplumu dize getirmeye çalışan despot rejimlerdir. Başta Afrika olmak üzere Üçüncü Dünya'daki küçük diktatörlükler ya da Soğuk Savaş dönemindeki Doğu Bloku ülkeleri otoriter rejimlerin birer örneğidir. Bu ülkelerde geçerli olan sistem, milletin taleplerinin hiçe sayıldığı, bütün siyasi gücün bir partiye ya da diktatöre devredildiği bir sistemdir.

Siyasi gücün millete ait olduğu sistemler ise demokrasilerdir.

Demokrasi "halk yönetimi" anlamına gelir ve siyasi iradenin temel olarak halka ait olduğu bir siyasi sistemi ifade eder. Demokrasilerde ülkeyi yönetme ve yasa yapma yetkisi bir partiye, zümreye ya da diktatöre değil, halkın tümüne aittir. Halk bu yetkisini serbest seçimler yoluyla başa getirdiği siyasetçiler eliyle kullanır. Ülkeyi yönetenler ve yasaları yapanlar, halkın onayını almak zorundadır. Halk onay verdiğinde iş başına gelirler. İş başından uzaklaştırılmaları da yine halkın iradesiyle, yani bu iradenin temsil edildiği serbest seçimlerle olur.

Demokratik ülkelerde devlet, bir önceki bölümde ele aldığımız gibi, milletin güvenlik, huzur ve refahını sağlama amacını güder. Devletin yönetimi bir zümreye, mezhebe ya da kişiye ipoteklenmiş olmadığı için, devlet tüm milletin genel menfaatlerini gözetir.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, işte bu sıfatlara haiz bir demokratik devlettir.

Anayasamız'da Türkiye Cumhuriyeti'nin temel nitelikleri sayılır. Bu değiştirilemez nitelikler, Türkiye Cumhuriyeti'nin laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğunu hükme bağlar. Bunlar son derece önemli niteliklerdir ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin, Türk Milleti'nin menfaatlerini en iyi şekilde gözetecek bir yapıya sahip olduğunun göstergesidir. Şimdi bunları sırasıyla ele alalım.

Devletimiz'in Değişmez Üniter Yapısı

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, üniter bir devlettir; yani kendi bünyesinde farklı kanunların geçerli olduğu farklı yönetim bölgeleri yoktur. "Federatif" yapılar yoktur. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin yetkisi tüm Türkiye topraklarını kapsar ve her Türk vatandaşı bu topraklar üzerinde eşit muamele görür. Söz kousu üniter devlet yapısı, Türkiye'nin bölünmez bütünlüğünün ve iç huzurunun en büyük teminatıdır.

Üniter devlet yapımızın temelinde, Anayasamız'da yer alan milliyetçilik ilkesi vardır. Cumhuriyetimiz'i kuran Büyük Önder Atatürk'ün tanımladığı ve bu nedenle de "Atatürk milliyetçiliği" olarak anılan bu milliyetçilik anlayışının en önemli özelliği, kültür temeline dayanmasıdır. Etnik kökeni, dini, dili her ne olursa olsun, kendisini "Türk" olarak tanımlayan herkes Türkiye Cumhuriyeti'nin vatandaşı sayılır. Türk kültürünü paylaşan, kendisini Türk Milleti'nin bir ferdi addeden herkes, kökeni ne olursa olsun, Türk'tür ve Türkiye vatandaşıdır.

Atatürk'ün ünlü "Ne mutlu Türk'üm diyene" sözüyle özetlediği bu milliyetçilik tanımı, son derece akılcı ve isabetli bir tanımdır. Çünkü bilindiği gibi Türkiye Cumhuriyeti, farklı etnik grupların birarada yaşadıkları Osmanlı İmparatorluğu'nun mirasçısı olarak kuruldu. Osmanlı'nın asli unsuru her zaman için Türkler olmuştu, hatta bu nedenle Avrupalılar "Osmanlı" demektense "Türk" demeyi tercih etmişlerdi. Ancak bu İmparatorluk içinde, Arap, Boşnak, Arnavut, Çerkez, Kürt, Rum, Ermeni, Yahudi gibi farklı etnik gruplar da yaşıyordu. İmparatorluğun son dönemlerinde önce gayri-müslim azınlıklar, sonra da Araplar Osmanlı'dan ayrılarak kendi yollarını çizdiler. Türkiye, Misak-ı Milli sınırları içinde kalan ve başta Türkler olmak üzere diğer bazı Müslüman etnik gruplardan oluşan bir ülke olarak kuruldu. Atatürk, yeni bölünme ve parçalanmalara imkan tanımamak için, bu

topraklar üzerinde yaşayan herkesin Türk Milleti'nin bir parçası olduğunu, hiç kimsenin azınlık ya da "ikinci sınıf vatandaş" sayılamayacağını kabul ve ilan etti.

Türkiye'nin üniter devlet yapısı, işte bu milli temel üzerine kuruludur. Türkiye sınırları içinde, ana dili Türkçe olmayan, farklı bir etnik kökenden gelen gruplar bulunabilir, ancak bu vatandaşlarımız da Türk Milleti'nin birer parçasıdırlar. Türkiye'nin her yerinde ve herkes için geçerli olan kanunlar onlar için de geçerlidir. Türkiye'nin her yerinde ve herkes için geçerli olan temel hak ve özgürlüklere onlar da sahiptir.

Yakın geçmişte Türkiye'nin bu üniter yapısını değiştirmeyi ve federatif bir devlet modeli kurmayı önerenler olmuştur. Bu nedenle belirtmek gerekir ki, federasyon kavramı Türkiye için hem son derece gereksiz hem de son derece zararlı bir kavramdır. Federasyon, birbirinden farklı milletlerin aynı devlet içinde yaşadığı durumlarda söz kousudur. Oysa **Türkiye'de tek bir millet vardır.** Eğer etnik köken bir ayrılık nedeni sayılır ve federasyona gerekçe olarak kabul edilirse, o zaman nerede biteceği belli olmayan bir bölünme süreci başlar. Bu sürecin büyük huzursuzluklar, göçler, toplumsal gerilimler yaratacağı ise açıktır.

Bu nedenle **Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter yapısına sahip çıkmak,** bu topraklar üzerinde yaşayan herkesin menfaatinedir ve bu yüzden de milli bir görevdir. Üniter yapıyı hedef alan cereyanlar, bilerek ya da bilmeyerek, Türkiye'yi zayıflatmak isteyen dış güçlere hizmet etmiş olurlar.

Laiklik İlkesi

Türkiye, Anayasamız'da belirtildiği üzere laik bir devlettir. Laiklik tarihte ve günümüzde zaman zaman yanlış anlaşılmış ve yanlış uygulanmış bir ilkedir. Bu nedenle bu ilkeyi ve sonuçlarını detaylı olarak incelemekte yarar vardır.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, **laiklik ilkesinin temel amacı, gerçekte inancı özgürleştirmektir.** Laiklik, Devletimiz'in vatandaşlarını bir dini benimseme, bu dinin gereklerini yerine getirme ya da getirmeme konusunda kendi vicdanları ile başbaşa bırakmak ve onlara özgür bir seçim yapma şansı vermektedir. Devlet belirli bir dine ya da mezhebe imtiyaz tanımadığı için, herkes sahip olduğu inanca göre yaşama imkanı elde etmektedir.

Dikkat edilirse aslında Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin sahip olduğu bu laiklik modeli, İslam dininin özüne de son derece uygundur. Çünkü İslam, inanç için özgür iradeyi ve vicdani bir kabulü şart koşar. Bir insanın İslam'ı din olarak benimsemesi tamamen kendi özgür iradesi ile olmalıdır. İslam'ı kabul ettikten sonra da, Kuran'da emredilen ibadetleri

uygulaması ya da men edilen yasaklardan (hırsızlık, cinayet gibi toplumsal bir suç oluşturmuyorsa) sakınması tamamen kendi vicdanıyla olmalıdır. Elbette Müslümanlar birbirlerini Kuran'da anlatılan ahlaki vasıfların uygulanması için uyarabilir, teşvik edebilirler. Ama asla bu konuda bir zorlama yapılamaz. Ya da dünyevi bir imtiyaz tanınarak, kişi dini uygulamaya yönlendirilemez.

Bunun aksi bir devlet modeli varsayalım. Örneğin insanların zorunlu olarak Müslüman, ya da Hıristiyan yapıldığı bir ülkeyi düşünelim. Dahası bu dinlere inanan kişilerin, dinlerin kurallarına göre yaşamaları için de zorlandıklarını farzedelim. Diyelim ki söz konusu devlet modeli, toplumdaki insanları namaz kılmaları ya da kiliseye gitmeleri için özel polis güçleriyle, inzibat kuvvetleriyle zorlasın. Ya da biraz daha "ılımlı" bir yöntem benimseyip, namaz kılanlara ya da kiliseye gidenlere özel bir devlet ikramiyesi versin. Böyle bir devlet laikliğe tamamen aykırı bir devlet olacaktır. Dahası, bir o kadar da dine aykırı olacaktır.

Bunun nedeni, zorla ya da menfaat karşılığı elde edilen bir dini inancın ya da ibadetin, İslam'a göre hiçbir değerinin olmayışıdır. Çünkü **inanç ve ibadet, sadece Allah'a yönelik olduğunda bir değer taşır.** Eğer devlet insanları inanca ve ibadete zorlayacak olursa, bu durumda insanlar devletten korktukları için dindar olurlar. Din açısından makbul olan ise, vicdanların tamamen serbest bırakıldığı bir ortamda dinin yaşanmasıdır.

Bu nedenledir ki, Devletimiz'in sahip olduğu laiklik ilkesi, hem vicdan özgürlüğü gibi temel bir insani değere hizmet ettiği, hem de bu değere büyük önem veren İslam diniyle uyum içinde olduğu için, her Türkiye vatandaşının benimsemesi ve savunması gereken bir ilkedir.

Hukuk Devleti

Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bir hukuk devletidir. Bir başka deyişle "hukukun üstünlüğü" ilkesini benimsemiştir. Bu ilke, adalet kavramının temelini oluşturur.

Hukukun üstünlüğü, devletin içindeki tüm mekanizmaların, önceden tespit edilmiş bazı kanun ve kurallar içinde işleyeceği anlamına gelir. Her devlet kurumu, anayasanın ve diğer yasaların tespit ettiği görev ve yetkilere sahiptir. Kimsenin bu görev ve yetkileri aşma, değiştirme gibi bir gücü yoktur. Hukuk, herkesin üstündedir ve dolayısıyla devlet "keyfi" değildir.

Hukukun üstünlüğü ilkesinin geçerli olmadığı bir devlet modelinde ise, devlet mekanizması tamamen keyfileşecektir. Örneğin devlet başkanına sınırsız yetki tanındığını ve her türlü kanunun üzerinde olma hakkı tanındığını varsayalım. (Diktatörlükler böyledir) Bu durumda devlet mekanizmasının adaletsizliğe ve istismara doğru kayması kaçınılmaz olacaktır. Neyin adil, neyin doğru, neyin meşru olduğunu belirten kuralların olmadığı veya bu kuralların dikkate alınmadığı durumda, adalet, doğruluk ve meşruiyet de olmaz.

Bir hukuk devletinde yaşamak, tüm Türk vatandaşları için büyük bir kazançtır. Çünkü hukuk devleti, herkesin canını, malını, temel hak ve hürriyetlerini koruma altına alır. Hiç kimsenin malı-mülkü zorla istimlak edilemez, hiç kimse zoraki olarak çalıştırılamaz, haklarından mahrum bırakılamaz. Eğer bir kimse bu haklarının çiğnendiğini, adaletsizliğe uğradığını düşünüyorsa, bu kez ona yargı yolu açıktır. Türkiye'nin dört bir yanındaki adli kurumlar, başta Cumhuriyet Savcıları olmak üzere, hukuk devletindeki hakları koruma altında tutmak için çalışmaktadır. Her dileyen, hukuk devletinin kuralları uyarınca, tek bir dilekçe ile savcılıklara başvurabilir ve devletten adalet talep edebilir.

Hukuku, yani kanunları ise, milletin seçmiş olduğu vekillerden oluşan Türkiye Büyük Millet Meclisi yapar. Eğer kanunlarda bir boşluk görülürse ya da sakınca farkedilirse, bu durumda kanunlar değiştirilir, yenileri kabul edilir. Dolayısıyla, bu kanunların herhangi bir şekilde milletin aleyhine işlemesi de imkansızdır.

Görüldüğü gibi hukuk devleti sistemi, bir ülkenin vatandaşları için olabilecek en adil, özgür ve rahat sistemdir. Dolayısıyla her Türk vatandaşının, Türkiye Cumhuriyeti'nin bu temel niteliğine sahip çıkması gerekir. Eğer hukuk devletinin işlemesinde aksaklık meydana geliyorsa, herkes elbirliği ile devlete yardımcı olmalı ve hukukun üstünlüğü ilkesini korumaya gayret etmelidir.

Sosyal Devlet

Devletimiz'in bir başka anayasal niteliği, bir "sosyal devlet" olmasıdır. Sosyal devlet, kanunlarında ve icraatında toplum yararını gözeten devlettir. Bu temel ilke, Cumhuriyetimiz'in diğer temel nitelikleri ile birlikte Anayasamız'ın 2. maddesinde şöyle açıklanır:

> Madde 2.- Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk Milliyetçiliği'ne bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

Sosyal devlet kavramına, Anayasa'nın 5. maddesinde de şöyle açıklık getirilir:

> Madde 5.- Devletin temel amaç ve görevleri, Türk Milleti'nin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk Devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.

Anayasamız'ın 60. ve 61. maddelerinde ise, sosyal devlet yapısının bazı özellikleri şöyle hükme bağlanmıştır:

> Madde 60.- Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.

> Madde 61.- Devlet, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malul ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar. Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır. Yaşlılar, Devletçe korunur. Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir. Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır. Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur.

Görüldüğü gibi sosyal devletin varlığı, bir toplumda gerçek refah ve huzurun sağlanmasının temel şartlarından birini oluşturmaktadır. Eğer Devletimiz güçlü olmazsa ve dolayısıyla sosyal devlet işlevini gereği gibi yerine getiremezse, o zaman toplumdaki yardıma muhtaç kimseleri, dulları, yetimleri, yaşlıları, kimsesizleri koruyacak kurumlar da çalışmayacaktır. Toplumdaki hayırsever insanların kendi girişimleri ile bu gibi yardıma muhtaç kimselere zaman zaman el uzattıkları doğrudur, ancak bu gibi sivil girişimler hiçbir zaman için yeterli ve kalıcı olmazlar.

Devletimiz, sahip olduğu sosyal devlet niteliğini hayata geçirmek için büyük bir çaba sarfetmektedir. Çocuk Esirgeme Kurumu'ndan Kızılay'a, Darülaceze ve benzeri kurumlardan şehit ailelerine yönelik yardımlara kadar, pek çok alanda etkin çalışmalar yürütülmektedir. Devletimiz sosyal devlet niteliğini en son olarak da, 1999 yılının Ağustos

ve Kasım aylarında Marmara bölgesinde gerçekleşen iki büyük deprem felaketinden sonra göstermiş, depremde evsiz kalan on binlerce vatandaşı önce çadırlara yerleştirmiş, ardından prefabrik evler inşa ederek buralarda iskan ettirmiştir. Depremde zarar gören ailelere verilen evsizlik maaşı da yine büyük bir sosyal devlet icraatıdır.

Tüm bunlar, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin niteliklerinin faziletlerini göstermekte ve bu niteliklerin korunmasının Türk Milleti için ne denli zaruri olduğunu ortaya koymaktadır. Her Türk vatandaşı, kendisinin ve sevdiklerinin mutluluk ve refahı için, devletinin niteliklerine sahip çıkmalı ve bu niteliklerin etkin bir biçimde hayata geçirilmesi için devlete yardımcı olmaya çalışmalıdır.

Ayrıca belirtmek gerekir ki, devlet mekanizmalarında aksaklıklar oluşabilir ve üstte sözünü ettiğimiz hizmetlerde pürüzler doğabilir. Ancak bu gibi aksaklık ve pürüzlere karşı yöneltilen **eleştiriler, mutlaka yapıcı olmalıdır.** Bir devlet kurumundaki aksama ya da yanlışlar karşısında tüm devleti suçlayıcı ve töhmet altında bırakıcı bir üslup kullanmak, son derece yanlış olur ve hiç kimseye fayda sağlamaz. Başta medya olmak üzere, tüm sivil kuruluşların, yaptıkları her türlü yorumda devlete yardımcı olmaları ve var olan aksaklık ve yanlışları yapıcı bir biçimde gidermek yönünde hareket etmeleri gerekmektedir.

Meselelerin Devlete Bağlılıkla Çözümü

Bu noktaya kadar ele aldıklarımız, bizlere iki önemli sonuç gösterdi: 1. Bir milletin varlığı ve bekası için, güçlü bir devlete sahip olması zorunludur.

2. Türkiye Cumhuriyeti, Türk Milleti'nin yararını gözeten, milletin refahının, güvenliğinin ve geleceğinin yegane teminatı olan bir devlettir.

Dolayısıyla, önceden de belirttiğimiz gibi, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni korumak, devlete sahip çıkmak her Türk vatandaşının öncelikli görevidir. Hiçbir Türk vatandaşı, devlet kurumlarına zarar verecek, bu kurumların işleyişini aksatacak ya da devletin temel değerlerini yıpratacak bir faaliyet içine kesinlikle girmemelidir. Milli görevimiz, her zaman için devletin yanında olmaktır. Bunun aksinde faaliyet gösteren bir insan, kendi oturduğu bir apartmanın temellerini baltalayan bir kişi gibi, kendi varlığına ve geleceğine zarar vermiş olur.

Bazı kimselerin bu gerçeği kavrayamayarak devlete karşı tavır almalarının ve "devlet aleyhtarı" bir tutum benimsemelerinin nedeni ise, çoğu zaman devlet ile hükümet arasındaki farkı gözardı etmesidir.

Hükümetle Devleti Ayırt Etmek

Devletin üç temel gücünden biri, yürütmedir. Yürütme gücü, yani kanunları uygulama ve ülkeyi idare etme görevi, Anayasamız'a göre Bakanlar Kurulu ya da bir başka deyişle hükümet tarafından kullanılır. Hükümetler, Cumhurbaşkanı tarafından TBMM üyeleri arasından seçilen Başbakan tarafından kurulur. Temayüller uyarınca, genellikle genel seçimde en çok oyu alan siyasi partinin genel başkanı Başbakan olarak atanmaktadır. Hükümet üyeleri ise, ya tamamen aynı siyasi partinin milletvekillerinden oluşmakta, ya da bir koalisyon hükümeti durumunda hükümete katılan partiler arasında bölüşülmektedir.

Burada dikkat edilmesi gereken nokta şudur: Hükümet geçicidir. Seçimle işbaşına gelir, icraat yapar. Ülkeyi iyi de yönetebilir, kötü de. Eğer kötü yönetirse, bir sonraki seçimle iş başından uzaklaşacaktır. İktidarda kaldığı sürece hükümet eleştirilecek,

hatalarının üzerine gidilecektir. Belki bakanların bir kısmı görevlerini başarıyla yürütürken, diğerleri aynı sonucu elde edemeyecektir. Bu nedenle hükümetin içinde zaman zaman değişiklikler olacak, bazı bakanlar görevden alınırken yerlerine yeni siyasetçiler atanacaktır.

Özetle, **hükümet devlet gibi kalıcı ve kaim bir kurum değildir.** Silahlı Kuvvetler gibi, adli sistem gibi, bürokrasi gibi, mutlaka korunması ve desteklenmesi gereken bir yapı değildir. Herkes devlete sahip çıkmakla yükümlüdür, ama hükümet eleştirilebilir, değişmesi talep edilebilir.

Ancak kimi zaman bu ayrım gözardı edilmekte ve hükümetlere yöneltilen eleştiriler, doğrudan devlete yönelik suçlamalar haline getirilmektedir. Çoğu kimsenin "devlet aleyhtarı" bir psikolojiye girmesine, bu türde gösterilere katılmasına neden olan etken, aslında hükümet uygulamalarına duyduğu tepkiyi, doğrudan devlet kurumuna yöneltmesidir.

Bu yanlış mantığın örnekleri, devletin bir başka kurumunda yaşanan yanlışlıklar ya da yolsuzluklar üzerine de ortaya çıkabilir. Örneğin bürokrasinin belirli bir organında yapılan bir haksızlık ya da yolsuzluk, bazı insanlarda "devlete tepki" şeklinde yankı uyandırmaktadır. Oysa devlet kurumlarına yönelecek her türlü eleştirinin yapıcı olması gerekir.

Her Türk vatandaşı şöyle düşünmelidir: **"Devlet bizim devletimizdir, bizim varlığımızın ve geleceğimizin teminatıdır. Devletin kurumlarındaki her türlü yanlış ve aksaklıkları el birliği ile düzeltmemiz, tamir etmemiz gerekir."**

Farklı Siyasal Görüşlerin Devlete Bağlılıkta Birleşmesi

Demokratik bir toplumda, ülke meselelerinin çözümü için herkesin ve her grubun farklı fikirleri olabilir. Örneğin kimisi serbest piyasa ekonomisini savunur, bir başkası karma ekonominin yararlı olacağını düşünür. Benzer şekilde, dış politikadan ülkenin bayındırlık meselelerine kadar her konuda farklı görüşler olabilir. Dünya görüşü yönünden de toplumun bir kısmı daha muhafazakar, bir kısmı daha liberal olacaktır. Ama önemli olan tüm bu farklı siyasi ve kültürel akımların, devlete bağlılık konusunda ortak bir tavır göstermeleridir.

Çünkü tüm bu gruplar, Türkiye Cumhuriyeti'nin unsurlarıdır ve ancak Türkiye Cumhuriyeti Devleti güçlü olduğu sürece, bağımsız bir millet olarak yaşama şansına sahiptirler. Kendi aralarında siyasi mücadeleler yürütebilir, farklı partiler kurabilirler. Ama

hepsi devlete sadakat, devletin ve devletin kurumlarının korunması konusunda aynı duyarlılıkta olmalıdır.

Eğer bir siyasi grup bu temel ilkeyi terk eder ve devlete karşı tavır almaya başlarsa, işte buna izin verilemez. Nitekim Türkiye'nin tarihinde böyle denemeler olmuştur. Bir kısım gruplar, Sovyetler Birliği'nin ya da Komünist Çin'in güdümüne girerek Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne karşı mücadele etmeye yeltenmişlerdir. "Beşinci kol" olarak faaliyet göstermiş, Kızıl Ordu'nun Afganistan işgalini alkışlayan Babrak Karmal hükümetine özenmişlerdir. Ancak tarih, bu gibi hareketlerin her zaman için hüsranla sona erdiğini göstermektedir.

Bu gibi "beşinci kol" hareketleri, özel zamanlara ait ve nadir görülen hareketlerdir. Dolayısıyla asıl önemli olan tehlike, bazı siyasi hareketlerin, devletin bazı kurumlarını eleştirmekle başlayan bir süreç sonunda "devlet aleyhtarı" bir siyasi çizgi benimsemeleridir. Bunun son derece yanlış olacağı açıktır. Türkiye toprakları üzerinde gelişen her türlü siyasi hareket, mutlaka devletine bağlılığı temel bir prensip olarak benimsemeli ve bu prensibe göre faaliyet göstermelidir.

Sorunların Devletle Uzlaşarak Çözümü

Devletin toplumun genel yararı için izlediği politikalar, kimi zaman toplumdaki bazı grupları rahatsız edebilir. Bunlar, kendilerinin devletin politikaları nedeniyle mağdur edildiğini düşünebilirler. Ama bu gibi durumlarda çözüm, devletle çatışmak, sokaklara dökülerek devleti protesto etmeye kalkmak, hatta devletin güvenlik güçlerine karşı eyleme girişmek değildir. Çözüm, sorunların ve taleplerin devlete bildirilmesi ve devletle birlikte çözüm yolları aranmasıdır.

Nitekim devletin bu gibi talep ve sorunları çözüme kavuşturacak mekanizmaları vardır. Devletimiz, başta komünist rejimler olmak üzere birtakım baskıcı devletlerde olduğu gibi, toplumun taleplerini dinlemeyen bir kurum değildir. Aksine, devlet; adalet sistemiyle, parlamentosuyla, bürokratik sistemiyle toplumun taleplerini karşılamaya yönelik bir yapıdadır. İsteyen herkes tek bir dilekçeyle devletin kurumlarına başvurabilir ve yardım isteyebilir. İsteyen her sivil kuruluş, meclisteki parlamenterler aracılığıyla, taleplerini TBMM gündemine taşıyabilir. Hatta isteyen herkes, devletten izin almak kaydıyla, yürüyüş, gösteri gibi demokratik tepkilerini ifade edebilir.

Kaldı ki, **Türk-Osmanlı kültürü**nde, devlet, vatandaşlarının taleplerini her zaman için önemsemiştir. Osmanlı döneminde padişahlar "ayak divanı" denen kabul günlerinde, sade vatandaşları kabul etmişler ve dertlerini dinlemişlerdir. Cumhuriyetimiz de aynı güzel geleneği devam ettirmekte ve vatandaşlarının taleplerine kulak vermektedir.

Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları da bu hususları gözönünde bulundurmalı ve her türlü sorun ve şikayetlerini, devletle çatışarak değil, devletin resmi mercilerine müracaat ederek ve uzlaşma yoluyla çözmeye çalışmalıdır. Aksi bir tavır, bu tavrı gösteren kimseye bir yarar sağlamayacağı gibi, toplumumuza da sadece huzursuzluk ve tedirginlik verir.

Devlete Karşı İsyankar Davrananların Sonu

Devlete karşı isyankar davranmanın yanlış bir yol olduğunu görmek için, tarihe bakmak yeterlidir. Tarih, bu yolu seçenlerin hepsinin sonunda hüsrana uğradıklarını göstermektedir.

Türkiye'nin devlet geleneği, Osmanlı İmparatorluğu'na kadar uzanır. Osmanlı İmparatorluğu, bilindiği gibi Cebel-i Tarık'tan Yemen'e kadar uzanan dev bir coğrafyayı yüzyıllar boyu adalet ve istikrar içinde yöneten güçlü bir devlet sistemi kurmuştur. Bu sisteme karşı çeşitli nedenlerle isyan edenler ise, her zaman için hüsrana uğramışlardır. İmparatorluğun çöküş dönemi sayılmazsa, 17. yüzyıldan itibaren başta **Celali İsyanları** olmak üzere her türlü iç ayaklanmanın, ayaklananlara sadece yıkım getirdiği görülebilir. Bu isyanlar, çoğu zaman Anadolu'daki birtakım menfaat çevreleri tarafından kışkırtılmış, ancak hiçbir zaman hiçbir başarı elde edememiştir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihinde de yine sonu hüsranla biten isyanlar vardır. 1920'li ve 30'lu yıllarda, özellikle Güneydoğu bölgesinde birçok isyan hareketi yaşanmış, ancak hepsi hüsranla bitmiştir. Bu isyanları gerçekleştirenler, doğal olarak devletin sert önlemler almasına neden olmuş ve böylece hem kendilerine hem de çevrelerine büyük zararlar vermişlerdir. Ülkemiz 1960'lı yıllardan itibaren de Marksist ideolojiye kapılan bazı **sol örgütlerin isyan girişimlerine** sahne olmuştur. "Devrim" hayallerine kapılan bazı gençler, ellerine silah alıp dağa çıkmış ve kendilerince devletin düzenini değiştirebileceklerini sanmışlardır. Devletimiz elbette bu gibi anarşi girişimlerine taviz vermemiş ve söz kousu eylemleri örgütleyenler cezalandırılmışlardır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne yönelik hiçbir isyan ve terör hareketinin asla başarıya ulaşamayacağını ve Devletimiz'in bu gibi girişimleri her ne olursa olsun bertaraf edeceğini gösteren en önemli örnek ise, **bölücü terör örgütü PKK**'nın uğradığı hezimettir. Bilindiği gibi PKK, 1984 yılından itibaren Türkiye'nin Güneydoğusu'nda ayrı bir devlet kurma hayaline dayalı bir terör kampanyası başlatmıştır. Binlerce polis ve askerimizi şehit etmiş, on binlerce vatandaşımızın ölümüne neden olmuştur. PKK tüm bu terör eylemleri için çok ciddi bir dış destek de görmüş, bazı ülkeler bu örgüte para, silah ve lojistik imkan sağlamıştır. Ancak tüm bu çabalar yine de netice vermemiş, başta Türk Silahlı Kuvvetleri

olmak üzere, Devletimiz'in ilgili kurumları terör örgütünü çökertmiştir. PKK'nın lider kadrosunun da ele geçirilmesinin ardından, örgütün askeri gücü büyük ölçüde yok olmuştur.

Tüm bunlar, devlete karşı isyankar bir tavır takınan herkese ders olmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti güçlü bir devlettir ve devleti hedef alan hiçbir hareket başarıya ulaşamaz. Bölücü ideolojiler tarafından beyni yıkanan ve devleti yıkmak, parçalamak ya da ele geçirmek gibi ham hayallere kapılanların, bu açık gerçek üzerinde düşünmeleri ve içine girdikleri yolun çıkmaz bir yol olduğunu görmeleri gereklidir. Aksi takdirde o çıkmaz yol, Devletimiz'e hiçbir zarar veremeyecek, ancak kendilerini helaka sürükleyecektir.

Devlete Bağlılık ve Ahlak

Bu noktaya kadar devlete bağlılığın önemini farklı boyutlarıyla ele aldık. Vatandaşlarımızın Devletimiz'e daimi bir saygı içinde olmaları gerektiğini, ancak bu şekilde barış, huzur ve refah sağlanabileceğini açıkladık. Ancak tüm bu mantıksal gerekçelerin ötesinde, devlete bağlılığı sağlayacak asıl etken, toplumda görülen ahlak anlayışıdır.

Eğer bir toplumda; menfaatperestlik ya da yaygın deyimle "köşe dönmecilik" yaygınlaşırsa, isyankarlık ve çatışmacılık makbul olarak görülürse, saygı ve fedakarlık gibi kavramlar terk edilirse, bu durumda o toplumun bireylerinin devlete bağlı olmaları da düşünülemez. Çünkü devlete bağlılığın temelinde belirli bir terbiye ve ahlak yatmaktadır. Bu terbiye ve ahlak kaybolur ve üstte belirttiğimiz kötü ahlak özellikleri bir toplumda yaygın hale gelirse, devlete bağlılık kavramı da kendiliğinden aşınmaya başlar.

Sözünü ettiğimiz terbiyenin ve ahlakın temelinde ise dini inançlar yatar. Nitekim Cumhuriyetimiz'i kuran Büyük Önder Atatürk, "Dinsiz milletlerin devamına imkan yoktur" diyerek bu gerçeği açıkça ilan etmiştir.

Dinin İnsanlara Kazandırdığı "İtaat" Özelliği

Bilindiği gibi bir toplumda huzur ve sükunet, o toplumdaki insanların devlete ve onun tüm birimlerine gösterdikleri itaat, saygı ve güvenle sağlanabilir. Kuran'da ise "itaat" makbul bir ahlak özelliği olarak teşvik edilmektedir. Allah Müslümanlara pek çok ayetiyle itaati emretmektedir. Dolayısıyla Kuran ahlakına göre yaşayan insanların oluşturduğu bir toplum aynı zamanda, devlete itaatin ve saygının en yüksek derecede yaşandığı bir ortam olur.

Din, aynı zamanda insanları her türlü anarşi ve terör eyleminden de uzak tutar. Çünkü Allah Kuran'da insanları "bozgunculuktan" da menetmiştir. Bu konuyla ilgili pek çok ayet vardır:

...Allah'ın verdiği rızıktan yiyin, için ve <u>yeryüzünde bozgunculuk yaparak karışıklık çıkarmayın</u>. (Bakara Suresi, 60)

O, iş başına geçti mi yeryüzünde bozgunculuk çıkarmaya, ekini ve nesli helak etmeye çaba harcar. Allah ise, bozgunculuğu sevmez. (Bakara Suresi, 205)

Düzene konulması (ıslah)ından sonra yeryüzünde bozgunculuk (fesat) çıkarmayın... (Araf Suresi, 56)

…Ölçüyü ve tartıyı tam tutun, insanların (hakları olan mallarını) eşyasını değerinden düşürüp-eksiltmeyin ve düzene (ıslaha) konulmasından sonra yeryüzünde bozgunculuk (fesat) çıkarmayın. Bu sizin için daha hayırlıdır, eğer inanıyorsanız. (Araf Suresi, 85)

Allah'ın sana verdiğiyle ahiret yurdunu ara, dünyadan da kendi payını (nasibini unutma. Allah'ın sana ihsan ettiği gibi, sen de ihsanda bulun ve yeryüzünde bozgunculuk arama. Çünkü Allah, bozgunculuk yapanları sevmez. (Kasas Suresi, 77)

Din ahlakını gereği gibi kavrayan ve yaşayan bir insan, Allah'ın yukarıdaki ayetlerindeki emri gereği yeryüzünde karışıklık çıkarmaktan, sıkıntılı, karmaşa dolu ortamlar yaratmaktan şiddetle kaçınır. Kuran ahlakına uygun huzur ve sükunet dolu, itidalli, hoşgörülü, her zaman sorunları çözme arayışı içinde olan, olayları tırmandırmayan, aksine her zaman uzlaştırıcı olan bir tutum sergiler.

Günümüzde dinin bazı kesimlerce yanlış bir biçimde anlaşıldığı ve uygulandığı doğrudur. Oysa yukarıdaki Kuran ayetlerinde anlatılan gerçek dindar modeli toplumda yaygınlaşırsa, toplumsal hayat da son derece barış ve esenlik dolu olur. İnsanlar devlete duydukları güven ve saygıyı, onun birimlerine itaat ederek gösterirler. Polise ve diğer güvenlik güçlerine kızgın, ters davranan, zorluk çıkaran insanlar olmaz. Aksine İslam ahlakını yaşayan insanlar son derece yardımsever ve hoşgörülü tutumlarıyla, güvenlik güçlerinin yanında yer alır, onların işlerini kolaylaştıracak şekilde hareket ederler. Bu ahlaktaki insanların varlığı sayesinde toplumdan anarşi, terör, kargaşa ve düşmanlık giderilir. İnsanlar arasında kavgalar, bağırtılar, tartışmalar tamamen kalkar. İnsanlar sokaklara rahatça çıkabilir, gece-gündüz güven içinde her yerde dolaşabilir.

Din Ahlakı Toplumsal Yaşantıyı Nasıl Değiştirir?

Dinin varlığı, Allah sevgisini beraberinde getireceği için bu, tüm insanlarda çok olumlu ve güzel bir etki yapar. Herkes Allah'ın rızasını kazanmak için güzel ahlak gösterir, birbirini Allah rızası için sever, sayar. Toplumun geneline şefkat, merhamet, hoşgörü hakim olur. İnsanlar Allah'ın emri doğrultusunda hayırlarda yarışırlar. Diğer yandan Allah korkusu sayesinde herkes ahlaksızlıklardan ve kötülüklerden kaçınır. Asırlardır engellenemeyen, önü alınamayan her türlü olumsuzluk bir anda biter. Dinin sıcaklığı ve barışçı ruhu her yere hakim olur. Elbette burada kastedilen Kuran'da bildirilen gerçek dindir ve bu dinin samimi olarak yaşanmasıdır.

Bir toplumun varlığında ailenin rolü çok büyüktür. Dinin tam anlamıyla yaşandığı bir ortamda daha önceki konularda belirtildiği gibi aile ilişkileri çok güzelleşir, hakiki sevgi ve saygı yaşanır. Aile olmazsa devletin de milletin de anlamı kalmaz. Bunlar birbirleriyle çok bağlantılı kavramlardır. Aile yıkılınca millet kavramı da yok olur, devlet de zarar görür. Bu durum domino taşları örneğinde olduğu gibi böyle devam eder.

Nitekim dinin yaşanmadığı toplumlarda insanların isyancı kişiliklere büründükleri, anarşist eylemlerde bulundukları, devlete karşı cephe aldıkları bilinen bir gerçektir. Özellikle de milli ve manevi değerlerin korunması gerektiği durumlarda, Allah korkusu olmayan insanların umursuz davranacakları kesindir. Milli ve manevi çıkarlarla kendi çıkarları arasında bir kıyas yapmaları gerektiğinde dinden, uzak insanların kolaylıkla nefislerini tercih edecekleri açıktır. Bu, gerektiğinde vatana ve millete hizmet etmekten, onun uğrunda mücadele etmekten kaçınmaya, hatta bölücü faaliyetlerde bulunmaya kadar geniş bir yelpazede düşünülebilir.

Oysa dini yaşayan insanlar için devlet ve millet kavramları çok büyük değere sahiptir. Gerektiğinde devleti için kişi canını tehlikeye atar, devletinin, milletinin çıkarlarını şahsi menfaatlerinden üstün görür. Milli ve manevi değerlerini canla başla korur.

Din ahlakının yaşandığı bir ortamda öğrenciler de devlete, millete karşı saygı ve sevgi dolu olurlar. Değil bu mukaddes kurumlara karşı mücadele vermek, tam tersine destek olup, yardım ederler. Günümüzde olduğu gibi askere, polise saldırmazlar, tam tersine devleti koruyan, savunan bu görevlilere karşı son derece hürmetkar ve yardımcı olurlar. Toplum genelinde devlete, orduya ve polise karşı tam bir güven ve sahip çıkma duygusu gelişir. Öğrenci olayları, kardeş kavgaları, sağ sol çatışmaları gibi problemler ortadan kalkar. Çünkü kimsenin anlaşamadığı, çekiştiği, savaştığı bir husus kalmaz. Herkes Allah'ın kitabına iman eder, onda bildirilen güzel ahlak anlayışını benimser, sonuçta da kimse birbiriyle ters düşmez. Sorunların çözümünde herkes kendisini karşısındakinin yerine koyar, merhamet eder, hoşgörüyle yaklaşır. Böylece her problem kısa sürede güzellikle hallolur.

Devlet böyle bir ortamda çok rahat yönetilir. Ülke çok daha güvenli ve müreffeh bir hale gelir. İdareciler de insanlara karşı çok adil, merhametli olurlar, her türlü adaletsizlik ortadan kalkar. Dolayısıyla kendileri de çok saygı görürler. Böyle devletler de çok güçlü ve sarsılmaz bir temele sahip olurlar.

Din ahlakı yaşanmadığında ise baba oğula, oğul babaya düşman olur, kardeş kardeşe düşer, işçi patrona, işveren işçiye düşman olur. Anarşi yüzünden fabrikalar, işyerleri çalışmaz, hasar görür. Sosyal anarşi olur, fakir kesimler zenginlere saldırır, zenginler fakirleri ellerinden geldiğince sömürmeye çalışır. Çeşitli meslek grupları diğerlerine saldırır. Toplumsal kargaşalardan, anlaşmazlıklardan, anarşiden geçilmez.

Tüm bunların nedeni insanların Allah korkularının olmamasıdır. Allah korkusu olmayan insanlar rahatça haksızlık, adaletsizlik yapabilmekte, cinayet işleyebilmekte, benzeri görülmemiş zulüm ve gaddarlıkları yapmaktan çekinmemektedirler. Üstelik vicdan azabı dahi duymadan, yaptıkları vahşetten pişman olmadıklarını söyleyebilmektedirler. Oysa Allah'a karşı sorumluluk hissiyle dolu olan bir kişi bu fiilleri asla işleyemez.

Din ahlakı yaşandığında bu saydığımız olumsuzlukların hiçbiri kalmaz. Herşey sükunetle, güzellikle, adaletle halledilir. Adli olaylar olmaz, karakollar, adliyeler neredeyse hiç iş yapmaz hale gelirler.

Sonuç

Tüm bunlar, dinin insanlara kazandırdığı ahlak özelliklerinin, devletin bekası ve toplumun huzuru açısından son derece gerekli olduğunu göstermektedir. Dinsiz bir insan modelinin oluşturacağı toplum yapısı, bencillik ve çatışma üzerine kurulu olacağı için, ister istemez devleti ayakta tutan değerleri de tahrip edecektir. Dinsizlik isyanı, çatışmayı, anarşiyi, nefreti, güvensizliği getirirken; din, insanlara itaati, barışı, düzeni, sevgiyi ve güveni kazandırır. Allah bir ayetinde insanlara **"Ey iman edenler, hepiniz topluca "barış ve güvenliğe" girin"** buyurmaktadır**.** (Bakara Suresi, 208). Bu ayette davet edildiği şekilde barış ve güvenliğe giren insanlar, devletin bekasının da en büyük dayanağı olacaklardır.